

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta (todistus negatiivisesta testituloksesta)

Johdanto

Liikenne- ja viestintäministeriössä on valmisteltu yhteistyössä Liikenne- ja viestintäviraston kanssa hallituksen esitys, jolla liikenteen palveluista annettuun lakiin lisättäisiin uudet säännökset negatiivisen tartuntatautia koskevan testituloksen tarkastamisesta ja todistuksen esittämisestä rajat ylittävässä liikenteessä.

Esityksessä Liikenne- ja viestintävirastolle annettaisiin valtuutus tehdä asiassa päätös terveysturvallisuuden esityksen pohjalta.

Kuljetuspalvelun tarjoajan (kuljetusyhtiö) tarkastusvelvollisuus ja matkustajan velvollisuus hankkia todistus käynnistyisi vasta, kun Liikenne- ja viestintävirasto olisi tehnyt päätöksen asiasta Terveysturvallisuuden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) esityksestä. THL:n esityksessä arvioitaisiin tautitilanne ja sen ilmaantuvuus. Käytännössä Liikenne- ja viestintäviraston päätös sisältäisi luettelon maista ja alueista, joista tulevilta olisi vaadittava todistus negatiivisesta testituloksesta ennen liikennevälineeseen tuloa/nousemista.

Kun Liikenne- ja viestintäviraston päätös olisi tehty, olisi kuljetuspalvelun tarjoajan tarkastettava rajat ylittävässä liikenteessä, että matkustajalla on mukanaan todistus negatiivisesta tartuntataudin testituloksesta. Kuljetuspalvelun tarjoajan tarkastusvelvollisuus ei kuitenkaan ulottuisi Suomen kansalaisiin, Suomessa pysyvästi asuviin ulkomaalaisiin eikä turvapaikan hakijoihin. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää, että muitakin välttämättömiä tehtäviä suorittavia henkilöryhmiä voitaisiin jättää tarkastusvelvollisuuden ulkopuolella.

Liikenne- ja viestintävirasto valvoisi kuljetuspalvelun tarjoajia, joille voidaan mahdollisessa tarkastusvelvollisuuden rikkomistapauksessa asettaa hallinnollisia seuraamuksia kuten huomautus tai varoitus tai turvaamistoimenpiteenä uhkasakko.

Esityksessä säädettäisiin myös matkustajan velvollisuudesta hankkia todistus tartuntatautia koskevasta negatiivisesta testituloksesta ennen matkaa ja velvollisuudesta näyttää todistus kuljetusyrittäjälle ennen liikennevälineeseen nousemista. Todistuksen mukanaoloa ei kuitenkaan edellytettäisi Suomen kansalaiselta, Suomessa pysyvästi asuvalta ulkomaalaiselta, turvapaikan hakijalta tai muulta välttämättömä tehtävää suorittavalta, josta säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Valtioneuvoston asetuksella annettaisiin myös tarkempia säännöksiä negatiivista testitulosta

koskevan todistuksen muodosta, kielestä, sisällöstä ja esittämistavasta.

Lisäksi ehdotetaan lisättäväksi säännös Liikenne- ja viestintäviraston kuljetusyhtiölle asetettavaa tarkastusvelvollisuutta koskevan päätöksen täytäntöönpanokelpoisuudesta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan syksyn 2020 aikana ja olemaan voimassa 31.12.2021 saakka.

Lausuntopyynnön lopussa on kaikille suunnatut kysymykset sekä kohdennetut kysymykset.

Tausta

Covid-19-tartuntatauti-epidemia ei ole Euroopassa hellittämässä. Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen arvioiden mukaan tartuntamäärät ovat jälleen nousussa, ja poikkeukselliset olosuhteet jatkuvat. Useissa maissa kyseessä on niin sanottu epidemian toinen aalto.

Suomessa uusien tartuntatapausten ilmaantuvuus on pysynyt moniin muihin maihin verrattuna alhaisella tasolla, vaikka tartuntojen määrä onkin viime aikoina hieman kasvanut. Suomessa on arvioitu, että noin puolet uusista koronavirustartunnoista tulee ulkomailta. Schengen-alueen kautta tulleista tapausmääristä ei ole tarkkaa tietoa, mutta arvioiden mukaan eniten tartuntoja on tullut naapurimaista. Toisaalta tartuntoja on arvioitu tulevan etenkin ulkomailta palaavien Suomen kansalaisten ja Suomessa pysyvästi asuvien ulkomaalaisten mukana. Heitä Suomen maahantulorajoitukset eivät koske.

Edellä mainitun perusteella hallitus on ryhtynyt monipuolisiin toimenpiteisiin ja tämä hallituksen esitys on yksi niistä.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on suojella väestöä ja pyrkiä estämään vaarallisen tartuntataudin leviäminen Suomessa varmistamalla, että toimivaltaisella viranomaisella, Liikenne- ja viestintävirastolla, olisi käytettävissään monipuolinen keinovalikoima toimenpiteitä. Suomessa EU:n sisärajatarkastuksista on tarkoitus luopua lokakuussa 2020 Schengen-sääntelyn perusteella. Vaihtoehtona ei siten voi olla nykyjärjestelyjen jatkaminen. Esityksessä ehdotetuilla toimenpiteillä pyritään huomioimaan rajat ylittävän liikenteen vaikutukset kansanterveydelle ja terveysturvallisuudelle.

Toisaalta tavoitteena on pyrkiä lisäämään matkustajien luottamusta rajat ylittävän matkustuksen turvallisuuteen edellyttämällä matkustajilta tartuntatautia koskevaa negatiivista testitulosta ennen liikennevälineeseen tuleamista. Tarkastusvelvollisuuden kohdentuminen kuljetusyrityksiin pyritään toteuttamaan mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla ja aiheuttaen mahdollisimman vähän haittaa välttämättömälle liikenteelle, kuten henkilöliikenteelle tai rahti- ja tavaraliikenteelle tai tietyllä alueella tapahtuvalle liikenteelle. Liikenne- ja viestintävirastolle esitetty toimivallan laajennus on pyritty kuvaamaan täsmällisesti ja tarkkarajaisesti.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi liikenne- ja viestintäministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi. Lausuntoja voivat antaa muutkin kuin jakelussa mainitut. HUOM! Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 14.9.2020.

Valmistelijat

Lisätietoja voi pyytää liikenne- ja viestintäministeriöstä: juhapekka.ristola@lvm.fi. ja silja.ruokola@lvm.fi

Liitteet:

[HE liikennepalvelulain muuttamisesta \(negatiivinen testitodistus\) - 7.9.2020.pdf](#)

Jakelu:

Air Navigation Services Finland Oy
Alandia vakuutus
Arctia Oy
Babcock Scandinavian AirAmbulance Ab
Bore Ltd
Cabonline Finland Oy
Containerships Ltd Oy
Eckerö Line Ab Oy
Elinkeinoelämän keskusliitto ry
ESL Shipping Oy
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Savon ELY-keskus
Finavia Oyj
Finnair Oyj
Finnhems Oy
Finnlines Oy
Finnpilot Pilotage Oy
Godby Shipping Ab
Haminan kaupunki
Hangon Satama Oy

Helsingin kaupunki
Helsingin Satama Oy
Helsingin seudun kauppakamari - Helsingforsregionens handelskammare
ry
Helsingin taksiautoilijat ry
Huoltovarmuuskeskus
Hämeen ELY-keskus
Ilmatieteen laitos
JH Taksi
Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Kansaneläkelaitos
Kemin kaupunki
Kemin Satama Oy
Keski-Suomen ELY-keskus
Keskuskauppakamari ry
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kokkolan kaupunki
Kokkolan Satama Oy
Kotkan kaupunki
Kvarken Ports Ltd (Vaasa)
Lapin ELY-keskus
Lapin Taksiryttäjät ry
Liikenne- ja viestintävirasto
Linja-autoliitto ry
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
Menevä Oy
Meriliitto – Sjöfartsförbundet ry
Merimieseläkekassa
Merimiespalvelutoimisto
Meritaito Oy
Meriteollisuus ry
Nordic Regional Airlines Oy
Oikeusministeriö
Oulun kaupunki
Oulun Satama Oy
Oy Alfons Håkans Ab
Oy Langh Ship Ab
Patria Oyj
Pirkanmaan ELY-keskus
Pohjan Group Oy
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan Taksiryttäjät
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Suomen Taksiryttäjät ry
Poliisihallitus
Porin kaupunki
Porin Satama Oy
Puolustus- ja Ilmailuteollisuusyhdistys PIA ry

Puolustusministeriö
Puolustusvoimat
Raahen Satama Oy
Rajavartiolaitos
Rauman kaupunki
Rauman Satama Oy
RT
Saimaan Satamat Oy (Joensuu)
SAK
Satakunnan ELY-keskus
Satamaoperaattorit ry
Sisäministeriö
Skärgårdshavets Helikoptertjänst Ab
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry
Suomen ilmailuliitto ry
Suomen Ilmailuopisto Oy
Suomen Konepäälystöliitto ry
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
Suomen Kuntaliitto ry Finlands Kommunförbund rf
Suomen Laivameklariliitto ry
Suomen Laivapäälystöliitto ry
Suomen Lennonjohtajien Yhdistys ry
Suomen lentäjiliitto ry
Suomen Matkustajalaivayhdistys ry
Suomen Merimies-Unioni SMU ry
Suomen moottorilentäjien liitto ry
Suomen Paikallisliikenneliitto - Finlands Lokaltrafikförbund ry
Suomen Palvelutaksit ry
Suomen Purjehdus ja Veneily ry
Suomen Satamaliitto ry
SUOMEN TAKSILIITTO R.Y.
Suomen Varustamot ry
Suomen Yrittäjät
Tallink Silja Oy
Tampereen kaupunki
Teknologiateollisuus ry
Terveysten- ja hyvinvoinnin laitos
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tornion kaupunki
Tuil Group Oy
Tulli
Turun kaupunki
Turun Satama Oy
Työ- ja elinkeinoministeriö
Uudenkaupungin kaupunki
Uudenkaupungin Satama Oy
Uudenmaan ELY-keskus
Vaasan kaupunki
Valtiovarainministeriö

Vantaan kaupunki
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Wasaline
VG-Shipping Oy
White Star Taxi Oy
Viking Line Abp
VNK
VR Group
Väylävirasto
Ympäristöministeriö

Kysymykset kaikille:

Lausunnonantajan lausunto

Yleishuomiot hallituksen esityksestä?

Kuljetusyrityksen tarkastusvelvoitetta koskevat huomiot ja mahdolliset ehdotukset?

Matkustajaan kohdistuvat velvollisuudet: huomiot ja mahdolliset ehdotukset?

Kohdennetut kysymykset:

Kuljetusyhtiöt: Mitä vaikutuksia näette olevan ehdotetuilla velvoitteilla? Kuinka tarkastusvelvoite olisi parhaiten toteutettavissa? Mitä kustannuksia ehdotus mahdollisesti aiheuttaa? Muita huomioita?

Matkailu- ja ravintolapalveluala: Mitä vaikutuksia näette olevan ehdotetuilla matkustajaan kohdistuvilla velvoitteilla? Ovatko ehdotetut toimenpiteet riittäviä? Mahdollistavatko toimenpiteet riittävästi ulkomaan matkailijoiden saapumisen Suomeen ja matkailun terveysturvallisuuden?

Sisäministeriö: Mikä on ulkomaalaislain ja ehdotettujen säädösmuutosten välinen suhde, erityisesti liittyen matkustajan käännyttämiseen? Mahdollistavatko ehdotetut toimenpiteet sen, että todistus negatiivisesta testitodistuksen mukanaolosta ja tarkastuksesta voidaan toteuttaa riittävällä tavalla?

Sosiaali- ja terveysministeriö: Ovatko ehdotetut toimenpiteet välttämättömiä tartuntataudin leviämisen estämiseksi ja terveysturvallisuuden lisäämiseksi matkailualalla? Ovatko toimenpide-ehdotukset riittäviä turvaamaan Suomen terveydenhuollon kapasiteetin riittävyyden? Miten mahdolliset jälkitoimet huolehditaan (valvonta/uusintatestaus)?

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos: Millä edellytyksillä Liikenne- ja viestintävirasto voi tehdä päätöksen maa/aluekohtaisesta kuljetusyritystä koskevasta tarkastusvelvollisuudesta?

Ruokola Silja

LVM

Ruokola Silja
LVM